

Agerdyrkningsberetning

fra Slutningen af Juli.

Vejrtilstanden var i April og Maj Maanedene baade koldt, tørt og stormfuldt; ved Maj Maanedes Slutning blev Vejret vel mildere, men med Undtagelse af nogle Tordenbyger den 10—12 Juni vedblev Tørken indtil de sidste Dage i Juni, og Stormene vare i denne Maaned fuldt saa voldsomme og skarpt tørrende som i April og Maj. Vejret maa derfor siges i de 3 nævnte Maaned at have været ugunstigt, endog meget ugunstigt for Afgrødens Fremvæxt, og det er egentlig først med Regnen sidst i Juni, at et frugtbar Vejr kan siges at have indfundet sig og i en meget betydelig Grad bedret de mislige Udsigter for den kommende Høsts Bedkommende.

Rugen, som var tynd fra Efteraaret af, men som var kommet nogenlunde til Kræfter i den milde Vinter, led især meget af Kulden i April og Maj, saa den blev tynd, og vel rakte den sig i Reglen godt i Juni, men Tørken og Stormen skadede den forholdsvis mere i denne Maaned. Dels indtraf der nemlig en orkanagtig Storm samtidig med at mange Rugmarker dræede, og da der i det nordvestlige Jylland samtidig havde Nattefrost, er det intet Under, at der findes gølle og en stor Del Spring i Bippen; dels piskede og sled Nordveststormene fra d. 18—21de Juni Rugen paa de udsatte Zoner, især i det nordlige Jylland, saa stærkt, at baade Regne

toge Skade deraf og mange Straa knækkedes, og dels brændte paa de lettere Jorder Tørken saa haardt paa, at Rugen mer eller mindre skoldedes og flere Steder blev afhugget, for dog at redde Foderet, mens der endnu var lidt Næring i det, og disse Marker søgtes da efterplantede eller efterfaade med andre Afgrøder, hvilket imidlertid den vedholdende Tørke vanskeligt eller umuliggjorde. Det er navnlig de meget lette Sand- og Strandjorder, de højtliggende Marker i Jylland og de fide, flet afgravede Jorder, der saa en simpel Rughøst; paa de bedre Jorder bliver Rughøsten ret god, naar Blomstringen er foregaaet heldig, thi er Rugen end tynd, har den til Erstatning lange og vægtige Ax; fra Fyen og Horsensegnen og til dels fra det sydvestlige Jylland lyde Beretningerne om Rugen bedst, men selv der vil den dog næppe give over en Middelhøst, og for hele Landets Bedkommende vil Udbyttet sikkert blive en Del under et Middelaar.

Hveden, der ogsaa havde faaet Kræfter i Vinterens Løb, led mindre af Vejret i April og Maj, og fik ogsaa Regn i Juni saa betids, at den i fuldere Maal kunde drage Nytte af den. Den staaer derfor i Reglen bedre end Rugen, maaske med Undtagelse af Fyen; den er vel ingen Steder svær, og Rejesæd hører til Sjældenheder, men den har paa veldyrkede Jorder et stivt og kraftigt om end kort Straa, og ret gode om end jævnlig noget korte Ax. Vi tør derfor maaske nok gjøre os Haab om en Middelhøst af Hvede, i nogle Egne t. Ex. Volland endog noget over en Middelhøst, men maa dog være varsomme med at dømme derom, da der er Fare for at Rusten iaar i betydelig Grad vil forringe Udbyttet. Paa Grund af den milde Vinter har Rusten nemlig stadig kunnet forplante sig, og af og til har den endog grebet temmelig stærkt om sig. Midt i Juni vare Bladene stærkt belagte, men i den følgende Tid tabte den sig, indtil den atter henimod Midten af Juli med en ikke ringe Voldsomhed kastede sig op paa Avnen og ind paa Kjærnen, og da denne endnu ikke er udvoget, er der en ikke ringe Fare for, at den, baade hvad Kvantitet og Kva-

litet angaaer, vil tage kjendelig Skade. Iøvrigt viser der sig som sædvanlig stor Forskjel paa de forskjellige Varieteters Disposition til at angribes af Røst; man kan iaar se aldeles friske grønne Hvedemarler uden Røst ved Siden af andre, som ere meget stærkt røstfarvede. Foruden Røsten har ogsaa Hvedemyggen i enkelte Egne, nemlig Holland, gjort en Del Skade.

For Vaarsædens Lægning og Fremvæxt har Foraars og Forfommer været meget ugunstig. Jorden bliver egentlig kun een Gang hvert Foraars rigtig bekvem til at modtage Vaarsæden; forbies dette Tidspunkt, vil man senere forgjæves søge ved en forceret Bearbejdning at bøde paa Forsømmelsen; dette har iaar stadfæstet sig mere end nogensinde, og den tidlige saaede Sæd er overalt betydelig bedre end den sildigsaaede. Dette Tidspunkt indtraf for de sunde og velafgravede Jorder allerede i Begyndelsen af Marts, men varede kun i en 8 à 10 Dage, da der indtraadte en kold Regnperiode, som gjorde Jorden død; og da ved April Maanedes Komme Vejrforsøringen indtraf, var Jorden dels kold, saa mange yderligere tøvede med at saa, dels kom Tørreren med Blæsten saa stærkt, at Jorden klumpede, og i saadan Jord er Spiringen altid mislig, naar der ikke kommer jævnlig Regn, thi kun en fin smuldret Sædejord omkring Kornet kan i saa Fald sikre dets Fremspiring. Gode, kraftige, virksomme Tromler, Ringtromler eller Jernstangstromler, vise i et saadant Aar især deres Nytte, og i mange Beretninger fremhæves det høist utilfredsstillende ved vore almindelige Trætromler. Vaarvæxten spirede derfor slet, især paa de stærke Jorder, hvor ofte ikke Halvdelen af Sædekornet kom frem, og alleruheldigst var man stillet, hvor man endnu fastholder den gamle Skik at give Jorden en à to Foraarspløjninger, thi her blev Jorden saa affetor, at Spiringen i høj Grad blev mangelfuld, og Størsteparten af Sæden først kom frem efter Regnen, saa at Kornet vil blive meget tvemodent. — Vaarsæden kom altsaa overalt tyndt op, og da Tørringen vedblev, fik den ingen Længde og bukkede sig ikke, hvorimod Ukrudet, der bedre taaler de ugunstige Vejrforhold

fik faa megen bedre Blads til at brede sig. Regnhygerne den 10de og 11te Juni forfristede Sæden, men blødte i Reglen kun et Par Tommer i Jorden, og da den paafølgende Storm bortvejrede Regnens Virkninger — undtagen de faa Steder, navnlig det sydlige Fyen, hvor man fik en større Mængde Regn, især den 14de, — faa det imod Slutningen af Juni meget misligt ud i mange Egne. Men da kom, som tidligere anført, en god Landeregn, netop i det sidste Øjeblik til at hjælpe paa Baarsæden og Hveden, og i de senere forløbne 3 Uger have Markerne i en forbausende Grad forandret Udseende, om Høstens Skjæbne end allerede da for faa vidt var afgjort, at den kun undtagelsesvis vil komme op over en Middelhøst. Det er dels de stærke, lerede, slet behandlede og sildig tilfæede Jorder, dels de lette og tørre Jorder, der ville give en tarvelig Baarsædhøst, hvorimod det maaste næppe i noget tidligere Aar har viist sig tydeligere end iaar, hvor mægtig en Hjælp der haves mod ugunstige Vejrforholds skadelige Indflydelse i en dyb Bearbejdning og rigelig Gjødsfning, thi det var ikke blot mens Tørken stod paa, at slige Marker bevarede et langt friskere og kraftigere Udseende, men ogsaa efter at det frugtbare Vejr indtraadte viste de sig langt bedre i Stand til at drage Nytte af dette.

Bygget staaer de fleste Steder bedre end Havren, som især er meget kort og ofte stærkt fyldt med Ukrud, især Agerkaal. Ingen af dem vil give ret meget til Fyld, Lejesæd sees næsten aldrig, faa at Fodermassen af Halm bliver ringe, hvorimod deres Aar, takket være Regnen sidst i Juni, ere ret gode, faa Kjærneudbyttet maaste omtrent vil naa op til et almindeligt Aars. — Erterne have lidt en Del af Jordlopser, og paa højtliggende Jorder ere de til enkelte Tider blevne stærkt pistede af Stormen, faa de endog somme Steder begyndte at blive sorte, men de ere komne sig godt i den senere Tid, have blomstret ret rigeligt og love en jævn god Høst. — Bønnerne stode meget længe i Stampe, have derfor en ringe Længde, bære derfor faa Blomster, om end ret rigeligt

i Forhold til Længden, og ville næppe give en Middelhøft. — Boghveden, der jo i Reglen kun faaes paa let Jord, har selvfølgelig haft særlig vanskeligt ved at spire; det meste er først kommet op efter Regnen, og Udsigterne ere derfor meget simple. — Hørren er i Reglen fort i Straaet. Kapsen har givet ret godt. — Lupinerne staa, hvor man har havt godt Sædefrø og har faaet nogenlunde tidligt (midt i April), ret godt.

Ogsaa for Rodfrugterne har det været et meget vanskeligt Aar, undtagen for Kartoflerne, thi vel laa de længe i Jorden, fordi denne var kold, men senere ere de voxede godt til, og staa nu med en kraftig Top, der endnu ingen kjendelig Slæde har taget af den almindelige Sygdom. Men de øvrige Rodfrugtmarker have voldet stort Bryderi undtagen paa de faa Steder, hvor man er rigtig fortrolig med deres Dyrkning og veed, at det mest kritiske Øjeblik for Fremadlingen af Rodfrugter netop er Spiringstiden. Paa saadanne Steder styer man derfor ikke nogen Ulejlighed for at begunstige Saaningen og derved Spiringen saa meget som muligt, ved dels at have Jorden godt efteraarspløjet og dybt behandlet, og ved at lade Ploven, Oplammingsploven og Saa maskinen følge umiddelbart efter hverandre; at man ikke kan være for nøjeregnende, hvad dette sidste Krav angaaer, derpaa havees iaar flere Exempler, idet blot en Hentliggen af en halv Dag, ja af nogle Timer mellem at Jorden pløjes og oplammes, tilsaaes og tromles har været Skyld i, at Frøet ikke er kommet frem paa disse Agre, medens det paa de hosliggende Agre, hvor Kravet skete Fyldest, kom godt frem. Som sagt er det derfor kun hos nogle af de gammeløvede Rodfrugtdyrkere, at man seer smukke Rodfrugtmarker, og saa paa de store Koearealer ved begge Sukkerfabrikerne „Lolland“ og „Ddense“; thi disse, for hvem Rodfrugtdyrkningen selvfølgelig er en Hovedsag, have strax koncentreret deres Kræfter paa Rodfrugtmarkerne, og disses overmaade smukke Stand, selv i denne ugunstige Sommer, er et stærkt Bevis for, at naar man

blot vil, saa er Rodfrugtdyrkningen en fuldkommen ligesaa sikker Kultur som Korn dyrkningen. (Vi meddele sluttelig en lille Beretning om Sufferroedyrkningen ved Odense). — I de fleste af de øvrige Rodfrugtmarker, hvor Frøet saaedes sent eller lagdes i ubekvem Jord, kom det kun meget tyndt op, med lange Spring i Rækkerne, eller kom saa at sige slet ikke op førend efter Regnen i Juni. Men forud for den Tid vare mange Marker ompløjede og tilsaede enten med Turnips, som ofte led stærkt af Jordlopper, eller med 6-rad Byg, eller ogsaa estersaadet eller efterplantedes de, hvor man kunde skaffe et tilstrækkeligt Antal Planter. Efter Regnbyggerne midt i Juni havde nogenlunde gunstigt Plantevejr, men det stortede ofte paa at kunne skaffe passende Planter. Den senere Tids Vejr har været meget gunstigt, og hvor Roemarkerne ere bevarede og udbedrede med Omhu, staa de nu ret godt og uden store Spring i Rækkerne, men naturligvis 2 à 3 Uger længere tilbage i Udvikling end almindelig. Bliver Efterforommeren gunstig, vil der endnu kunne avles en god Middelhøst, hvad Mængden angaaer, men de ville maaske næppe blive saa faste i Rjød og derfor ikke saa holdbare, som naar den sidste Tid af Væxtperioden mere kan bruges til at fæstne deres Rjød end til at de voxe og blive større.

Græsset kom iaar tidlig frem og voksede saa stærkt til, at man i Almindelighed satte Kvæget ud de første Dage i Maj, for at Græsset ikke skulde blive for stivt og grovt, inden Kvæget kom over det. Paa nogle Steder sloges endog ud en halv Snes Dage før 1ste Maj, men paa den anden Side var der ogsaa enkelte, der holdt Kvæget inde til sidst i Maj. Denne Græsrigdom blev desværre af kort Varighed, thi formedelst den vedholdende Tørke kom Græsset yderst svagt igjen paa alle de engang afgræsede Marker, og man maatte efterhaanden ty til andre Midler for at bøde paa Græsmanglen i Juni Maaned, ved nemlig enten at afgræsse Kløvermarker, der ellers skulde have været flaaede, eller at afgræsse Fodermarker af Blandsæd, eller at tage Kvæget paa Stald og give

2 à 3 Pd. Kraftfoder ved Siden af de grønne Kløver eller andet Grøntfoder. Regnbuhygerne midt i Juni formaaede ikke at ændre Græsmarkerne ved Udførelse, de blødte knap et Par Tommer ned i den tørre Græs jord; derimod blødte Regnen sidst i Juni bedre, og Markerne have nu i Juli atter faaet et grønligt Udseende, men ere i Birteligheden tarvelige, og der skal et vedvarende gunstigt Vejr til, for at vi ikke i August og September skulle faa Mangel paa Græs, thi saa sent paa Sommeren kommer der vanskeligt ordentlig Grøde i en engang tørret Græsmark, og paa de svære Jorder er det i Reglen først i Slutningen af Juli, at Græsmanglen følelig mælder sig i en tør Sommer. Paa Holland bliver det mere og mere Skik hos Folk, der med Omhyggelighed pleje deres Græsmark, at de slaa Kvæget tidlig ud — i April — for at lade det i løs Drist løseligt gaa over Græsmarkerne og afbide Græsset, der ellers let bliver for grovt, naar der først slaaes sent ud og tøjes. Man tager selvfølgelig Kvæget ind om Natten, da det paa den Aarstid endnu er for koldt, men dette Arbejde siges ikke at være nær saa besværligt, som man forestiller sig; — undertiden giver man da Kvæget lidt Kraftfoder om Morgen, inden man driver det ud. — Den graa Orm, der som tidligere meddelt, er slem i Markstengene ved Slesvigs Vestkyst, har mange Steder aldeles اسپillet Markerne, saa de næsten ere helt bære.

Højbjergningen, der nu i det væsentlige er tilendebragt for Agernes og de tidlige Enges Vedkommende, har kun givet et lille Udbytte, i Reglen kun Halvparten og undertiden kun en Fjerdepart mod ifjor, der jo ogsaa var et rigt Aar; dels har Kvæget nemlig afgræsset mangt et Areal, som ellers skulde være slaaet, dels har den unge Kløver, som i Foraaret stod godt, kun været lidt i den tørre Tid, ja mange Steder er den næsten som krøbet i Jorden igjen, især hvor man, hvad man endnu ofte er tilbøjelig til, lader Kløveren staa for længe, inden man hugger den. Af Engene give de Vandingsenge, som have faaet rigeligt Vand, en ret god Høst, hvorimod de

tørre og høje Enge have været meget simple. — Men er Mængden af det Hø, der hørges iaar, kun ringe, saa er dets Kvalitet paa den anden Side fortrinlig, og det er forholdsvis kun smaa Mængder, der tog Skade under Høbjergningen ved Regnen sidst i Juni.

Trods Græsknapheden har Kvæget dog holdt Suldet ret godt, og som sædvanlig har det ogsaa viist sig iaar, at det tilfyneladende halvtørre Græs er nærende. Selv Mælken har det holdt nogenlunde indtil Udgangen af Juni; da have Køerne vel sat af mange Steder, men dog ikke i noget stort Maal; derimod klages der fra mange Mejerier over, at Mælken er saa tynd, at der skal 36--42 eller endnu flere Pund Mælk til et Pund Smør. Derved bliver Udbytten af Mejerierne noget mindre end almindelig, men da Priserne have været gode, bødes der for saa vidt derpaa. Derimod har Fedningen kun givet et daarligt Udbytte, fordi Priserne i dette Foraar have været og vedblivende ere smaa, medens baade Indkjøbet af magert Kvæg i Efteraaret og dettes Hold med Kraftfoder i Vinter har været dyrt. Nu ere ogsaa Priserne paa magert Kvæg, baade Køer og Stude, faldne stærkt, og en Mængde Kvæg sendes bort i en simpel Stand, fordi man ikke kan græsse de store Besætninger, man har søgt at holde. Dette er især Tilfældet i det vestlige Sjælland, hvis Affætning af magert Kvæg til Marskegnene har været ringe paa Grund af de der ødelagte Græsmarker. — Faarene have givet ret rigelig Uld, men Priserne have været noget lave, om end ikke saa lave, som de en Tid tegnede til at blive. — Svinefedningen har kun givet et tarveligt Udbytte, da Flæstpriserne ere lave og Fodermidlerne dyre.

Af en Beretning fra Odenseegnen hidsættes følgende:

Dyrkningen af Sukkerroen i Odense Omegn kan ikke siges at vinde saa stor eller almindelig Udbredelse som Selfabet, der har bygget Fabriken der, havde haabet og ønsket. Desuagtet kan Fabriken dog iaar gjøre Regning paa at saa Køer fra et betydeligt større Areal end isjor (man gjør Regning paa omtrent 400 Tdr. Lb. i Alt), men det skyldes hovedsagelig en en-

telt privat Mand's Virksomhed, samt den Omstændighed at Fabrikken har kjøbt et Par mindre Ejendomme i Volbro, hvor den for egen Regning dyrker omtrent 85 Tdr. Ld. med Sukkerroer. Om Dyrkingen paa disse Ejendomme kan meddeles Følgende.

Selskabet overtog først Ejendommens Drift i Begyndelsen af April, og de fandtes da i en for Sukkeredyrking mindre heldig Kulturtilstand. Jorden var enten udrainet (for en Del optaget af Kildevæld og aabne Grøfter) eller højst utilstrækkelig drainet. Vinterpløjningen var de fleste Steder kun udført i en Dybde af 5—6 Tommer, og Jorden viste sig ved Foraarsbehandlingen saa uren og ubekvem, at man bestemte sig til at foraaarspløje det meste af den. Kun omtrent 25 Tdr. Ld. blev saaet paa den vinterlagte Fure. Nødvendigheden af den stærke Foraarsbehandling medførte, at Roesaaning, der begyndte d. 6te Maj, først endtes den 2den Juni. Saaningen udførtes i alle Markerne med Siederslebens store Saamaskine stillet til at saa i en Afstand af $16\frac{3}{4}$ Tomme mellem Raderne, omtrent 25 Pd. Frø pr. Td. Ld. Saa hurtig, det lod sig gjøre, jævnedes de nypløjede Agre med en let Harve og tromledes paatvers med Ringtromlen, for saa hurtig ske kunde at tilsaas med Maskinen, der sædvanlig bragte Frøet ned til en Dybde af omtrent 1 Tomme under Jordoverfladen. Det viste sig, at Frøet trods den sildige Saaning og den meget tørre Forsommer gennemgaaende spirede tilfredsstillende, og Planterne have senere udviklet sig godt, især paa den lette Jord. De mindre gode Pletter eller Strøg i Markerne findes næsten udelukkende paa Steder, hvor Jorden har lidt af stillestaende Fugtighed i høj Grad. Der findes dog ogsaa enkelte lerede Bakkehøjder, paa hvilke en stor Del af Roefrøet spirede meget sent, men nu efter Regnen bliver der næsten overalt Planter nok.

Hvor Markerne havde en uregelmæssig Figur ere adskillige Hjørner og Spidser eftersaaede med Gartner Hansens lille Haandsaamaskine, men disse ere sædvanlig kommet daarlig op. Dette nævnes her ikke for at nedsette denne lille fortrinlige Maskine, men kun som et Exempel paa, hvor let en lille Fejl ved Saaning kan være Aarsag til at en værdifuld Afgrøde mislykkes. Den lille Maskine var nemlig stillet saaledes, at den lagde Frøet i en ringe Dybde under Jordfladen, og hvor den blev anendt var somoftest begaaet den endnu større Fejl, at Frøet ikke blev saaet i den nypløjede Jord, men først efter at Jordoverfladen havde mistet den Fugtighed, som den nyvendte Fure næsten aldrig mangler. Hvor gavnligt det kan være at benytte denne iagttages ogsaa paa et lille Stykke af en Roemark (ialt $2\frac{1}{2}$ Tdr. Ld.), som man midt i Juni Maaned bestemte sig

til at pløje op og faa om. Det var første Gang faaet med Roer midt i Maj. Jorden var let og sandmuldet men uren og slet behandlet og led af Grundvand. Roefrøet var spiret meget slet, og Jorden var fuld af Ukrud, derfor pløjede man om, uagtet man var midt i den allertørreste Tid; men nu var den kolde Jord blevet bekvem, og den tilsaædes strax med den store Maskine. Vi fik ikke mindste Regn, men skarpt Tørrevejr i de nærmest paafølgende Dage, men dog kom Planterne tykt op i alle Raderne 8 Dage efter Saaningen. De gjorde Jagttagelser med Hensyn til de Omstændigheder, der have Indflydelse paa Frøets Spiring, kunne i Korthed udtrykkes saaledes:

- 1) Hvor Jorden er kold af stillestaaende Fugtighed spirer Frøet slet, om det end saaes tidlig og ikke mangler Bædfe.
- 2) Hvor Jorden er knoldet, eller hvor den faaer Tid at blive tør i Overfladen, før Frøet saaes, spirer det slet, især dersom det ikke bringes temmelig dybt i Jorden.
- 3) Hvor man saaer i en varm og bekvem Jord, selv om den er hvad man kalder sandet og tør, spirer Frøet godt, naar man drager Omsorg for at Frøet nedbringes temmelig dybt ($\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ Tomme) og saaes inden den øverste Jordforpe har tabt den Fugtighed, der sjælden mangler den uylig vendte Fure.

Roernes Renholdelse og Udtynding har krævet mere Arbejde end oprindelig paaregnet, hvortil flere Omstændigheder have bidraget. De ere saaede meget tæt mellem Raderne ($16\frac{3}{4}$ Tom.), og Jorden har mange Steder været uren af Senegræs og andet Rodukrud. Derfor har man ikke haft saa megen Nytte af Garretts Raderiser, som man ellers kunde have haft, men har maattet bruge meget Haandarbejde. Man har maattet benytte uøvede Arbejdere, og der har været Partier af Markerne, hvor Ukrudet, navnlig Ribiten, har udviklet sig med en saa forbausende Hurtighed, at man ikke er naaet at blive Herre over den saa hurtig, som man burde, og derved er Arbejdet blevet forøget. Desuagtet kan det dog siges, at der ikke har været nogen egentlig Mangel paa Arbejdere, men at de have været at faa til moderate Priser. Daglejen paa egen Kost har været 3 Mk. for Kvinder og 5 Mk. for Mænd, men efterhaanden, som man fik mere øvede Arbejdere og lærte deres Paalidelighed nogenlunde at kjende, aforderedes meget Arbejde bort til Priser, beregnede paa at en flittig og øvet Arbejder, navnlig Koner, kunde tjene omtrent 8 St. i Timen.

Det er endnu for tidlig at udtale nogen begrundet Mening om hvad Udbytte man tør vente af de her omhandlede Roemarkter, hvoraf en Del ere saaede saa sent, at Udtyndingen først bliver tilendebragt i disse Dage, men naar der tages Hensyn til den

mindre gode Kultur, Jorden var i, den sldige Saaning, den tørre Forsommer og flere andre berørte Ulemper, der have virket mindre heldig, kan det siges, at Sukkerroerne nu i det Hele frembyde et lovende Udseende. De staa især godt paa den lette Jord. Dersom disse gode Udsigter ikke senere vise sig stuffende, og det er der næppe synderlig Fare for efter den Udvikling Roerne have naaet og den Regn vi have faaet, er det at vente, at det kan faa Betydning ikke blot for nærværende Aars Udbytte, men ogsaa for Sukkerroens Fremtid hos Landmændene her paa Egnen. Som bekjendt opnaaede man ifjor særdeles smukke Resultater ved at dyrke Sukkerroer efter Spadekultur paa Odense Bymarker. Lykkes det nu iaar efter en temmelig stor Maalestof at opnaa gode Afgrøder efter Ploven paa Bondejord i temmelig maadelig Kultur og tildels sandet Jord, da er det at haabe, at det skal blive opfattet som Vidnesbyrd om at Fabriken „Odense“ i sin Veliggenhed har væsentlige Betingelser for at kunne trives. Jordbunden, hvorfra den skal hente sin væsentligste Forsyning, maa nærmest betegnes som en gjennemgaaende dyb sandmuldet Jord, og Fabriken ligger omgivet af en talrig Arbejderbefolkning, der vel tør betegnes som gjennemgaaende flittig og vindstibelig og vel oplagt til at drive et Jordbrug, der nærmer sig Hævebrug.
